

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: December 2022
Institution	Kbh Syd Amager
Uddannelse	HF-e
Fag og niveau	Samfundsfag C
Lærer(e)	Emil Pedersen
Hold	4saC312 22-23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Ulighed og fattigdom i Danmark
Titel 2	Livet i det senmoderne samfund
Titel 3	Dansk økonomi og velfærd
Titel 4	Kampen om magten og dansk politik

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Ulighed og fattigdom i Danmark
Indhold	<p>Kernestof: Bülou, Morten Winther m.fl. (iBog): SamfNU C, Systime, Aarhus C</p> <ul style="list-style-type: none">● 1.1 Ungdom – at skabe identitet● 1.1.1 Arv og miljø● 1.1.2 Socialiseringens former● 1.3 Social arv og uddannelse● 3. Politiske partier og ideologier● 3.1 Ideologier● 3.1.1 De klassiske ideologiers grundantagelser● 3.2.1 Liberalismen – mennesket, samfundet og staten● 3.2.2 Konservatismen – mennesket, samfundet og staten● 3.2.3 Socialisme – mennesket, samfundet og staten● 3.3 Folkestyrets politiske partier● 3.3.4 Aktuelle politiske skillelinjer <p>Bundgaard, Maria Bruun m.fl. iBog: Samf C - din samfundsfagsbog, Systime</p> <ul style="list-style-type: none">● 4.2 Lighed & ulighed <p>Brøndum, Peter og Hansen, Thor Banke (2017): Luk Samfundet Op! 2. udgave, 3. oplag, Columbus s. 95-98 (om Bourdieus teori)</p> <p>Nikolajsen, Karsten & Ohnesorge, Thomas: Samfundsfag på tværs, Systime</p> <ul style="list-style-type: none">● Hvad er ligestilling?● Ligeløn i Danmark <p>Supplerende stof: En opvækst i økonomisk fattigdom forringer børn og unges muligheder for at trives og klarer sig godt i skolen' Egmond Fonden, 12.12.2021 (1,5 ns)</p> <p>Overblik: Partierne i Danmark, Kristeligt-dagblad.dk</p> <p>Voxmeter, meningsmåling 29.08.2022</p> <p>Partiernes hjemmesider</p> <p><u>Uddrag af forskellige partiers syn på ulighed og lighed:</u> Bekæmp uligheden, Enhedslisten.dk, 05-02-2020 (1 side)</p> <p>DF erkender: Vi kan godt ende med at stemme for øget ulighed, DR.dk, 11. dec 2017 (1 side)</p> <p>Søren Pape: Ulighed er ikke et problem i Danmark, Avisen.dk, 1. feb 2019</p>

(1 sider)

Stein, Jakob, SF: Mere retfærdig beskatning skal mindske uligheden, Information 19-1-2019 (1 ns)

Vanopslagh, Alex, Der vil heldigvis altid være ulighed i Danmark, Alting.dk 7-11-2019 (2 ns)

Mette Frederiksen: Vi skal bekæmpe den ulighed, der ellers underminerer vores sammenhængskraft, Information 18. december 2018

Den besynderlige diskussion om ulighed, 05-02-2020, Venstre.dk (1 side)

Statistikker:

Hovedtal personindkomsterbefolkningsgennemsnit., Hentet fra Dst.dk Statistikbanken d. 14-1-2022. 0,5 ns

Gennemsnitlig ækvivaleret disponibel indkomst 1. Decil og 10. Decil., Hentet fra Dst.dk Statistikbanken d. 14-1-2022. (0,5 ns)

Boligbyrde i alt, Hentet fra Dst.dk Statistikbanken d. 14-1-2022. (0,5 ns)

Relativ fattigdom over tid, efter varighed. Hentet fra Dst.dk Statistikbanken d. 14-1-2022. (0,5 ns)

Gini-koefficientens udvikling over 30 år, Danmarks statistik, Maj 2022 (0,5 ns)

Gini-koefficient i udvalgte lande (1988-2016), fra financial times. (0,5 ns)

25-årige uden uddannelse efter forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet fra Holm, Helle harbo, *unges uddannelse kraftigt påvirket af social arv.* Dst.dk 10-8-2012 (0,5 ns)

Tabel 1.4: udvikling i gennemsnitlig disponibel indkomst, indkomstdeciler. Fra: Caspersen, Sune og Damm, Emilie Agner, '*Sprækkerne i det danske samfund vokser sig stadig større*' Arbejdernes erhvervsråd, 1-2021(0,5 ns)

Figur 1.6 Fra: Caspersen, Sune og Damm, Emilie Agner, '*Sprækkerne i det danske samfund vokser sig stadig større*' Arbejdernes erhvervsråd, 1-2021(0,5 ns)

Figur: De sociale klasser i Danmark, 1985-2019 (LSO)

	<p>Indkomstulighed, gini-koefficient: UK, DK, Sverige, Finland, OECD-gennemsnit - selvstændig produktion af statistikker ved bruge af ec-europa.eu.</p> <p>Film/video: En vej - to verdener, DR.dk (afsnit 1)</p> <p>Klip fra "Farvelfærd" (1 side)</p> <p>Anders "Anden" Matthesen om at stemme, stoffer, forbud, offermentalitet, mm. https://www.youtube.com/watch?v=ZJX1AcxUajU&feature=youtu.be&t=41</p> <p>Morten Messerschmidt: Nationalkonservatisme https://vimeo.com/644701931?embedded=true&source=vimeo_logo&owner=33880724</p> <p>Ole Birk Olesen: Liberalisme https://vimeo.com/639856044?embedded=true&source=vimeo_logo&owner=33880724</p> <p>Mai Villadsen: Socialisme https://vimeo.com/641052635?embedded=true&source=vimeo_logo&owner=33880724</p> <p>Det kønsopdelte arbejdsmarked, MandagMorgen, Youtube https://www.youtube.com/watch?v=Fnnpt_X-yw0</p> <p>Antal sider i alt: ca. 70 sider</p>
Omfang	ca. 25 lektioner af 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">● identitetsdannelse og socialisering● sociale og kulturelle forskelle● Ideologierne, værdi-og fordelingspolitik, ligestilling● Fattigdomsbegreberne● Bourdieu● At arbejde med ulighed som sociologisk og politisk problemstilling● At arbejde med begreber og teori om socialisering og social arv med udgangspunkt i uligheden og fattigdom som case.● At eleverne kender de politiske partier i Folketinget og kende til deres mærkesager● At eleverne kender de klassiske ideologier (menneskesyn, samfundssyn, syn på staten og markedet), og kan anvende dem og genkende dem i forskellige synspunkter.

	<ul style="list-style-type: none">• At eleverne kan forklare værdi- og fordelingspolitik og placere de politiske partier• At eleverne kan diskutere hvordan ideologi kommer til udtryk i den politiske debat med udgangspunkt i debatten om ulighed <p>Begreber og teori</p> <ul style="list-style-type: none">• Absolut fattigdom og relativ fattigdom (som oplæg til en diskussion om hvornår man er fattig)• Socialisering, Social arv, som teoretisk grundlag for en diskussion• Pierre Bourdieus teori om kapital, til at forklare og analysere hvorfor der findes social arv. Mønsterbryder• De klassiske ideologier og partierne med fokus på deres opfattelse af ulighed og fattigdom som et problem.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/quiz/debat/individuel læsning/gruppearbejde/film/gruppearbejde/

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 2	Livet i det senmoderne samfund
Indhold	<p>Kernestof: Brøndum, Peter og Hansen, Thor Banke (2017): Luk Samfundet Op! 2. udgave, 3. oplag, Columbus s. 63-67 (om det traditionelle og moderne samfund), s. 74-77 (Thomas Ziehe)</p> <p>Bjørnstrup, Victor, m.fl, Identitet og Senmodernitet - Med stress som case, (2022) Systime</p> <ul style="list-style-type: none">• 2.8 Ulrich Beck - Risikosamfundet <p>Maling, Søren et.al. SamfnuB, (2022) Systime: Kapitel 6: Medier</p> <ul style="list-style-type: none">• 6.2.1 Medierne som identitetsskabende eller identitet understøttende (3 ns) <p>Bundgaard, Maria Bruun m.fl. <i>iBog</i>: Samf C - din samfundsfagsbog, Systime</p> <ul style="list-style-type: none">• 2.4 Identitet i det senmoderne samfund (om Anthony Giddens) <p>Supplerende litteratur. Uge Sex skal gøre op med unges skæve kropsidealer, Tvsyd, 3. februar 2020</p> <p>Klimaangst får unge til at tøve med at få børn, TV2, 1. januar 2022</p> <p>Kulager, Frederik, 'Her er, hvad sociale medier gør ved unge (spoiler alert: Instagram gør dig ulykkelig)', Zetland, 5-6-2018 (6 ns)</p>

	<p>Stress, angst og ensomhed: ”Vi har skabt et samfund, der presser mange unge ud over kanten” Kristeligt Dagblad, 22. februar 2019</p> <p>Statistikker: Andelen af 0-6 årige i institution fra Luk samfundet op. (0,5)</p> <p><i>‘Unge mellem 16 og 24 år der ofte føler sig stresset’</i> Fra: Ahrens, Kevin <i>‘Når det hele koger over’</i> Dr.dk, 6-10-2017 (0,5 ns)</p> <p>Det mentale helbred halter hos de unge, fra Berlingske</p> <p>Statistikker fra ovenstående Zetland-artikel</p> <p>Tidsforbrug på de sociale medier, Vive rapport: <i>Børn og unges trivsel og brug af digitale medier - To analysenotater</i>, figur 1.4, s. 21</p> <p>Video: "Alt for kliquen", afsnit 3, DR.dk</p> <p>Generation SoMe: Dr.dk. 2014 (1 ns) og diverse Generation SoMe klip fra Youtube</p> <p>Antal sider i alt: ca. 50 sider</p>
Omfang	Ca. 18 lektioner (af 50 min)
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">● Identitetsdannelse og socialisering● Sociale og kulturelle forskelle● Kvantitativ og kvalitativ metode <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">● Med udgangspunkt i sociologiske teorier at kunne forklare socialisering og identitetsdannelse i det senmoderne samfund.● At kunne beskrive vores samfund med udgangspunkt i sociologiske teorier● At kunne vurdere moderne teknologi, herunder internettet og de sociale medier indflydelse på vores identitetsdannelse● At kunne lave en nuanceret refleksion over de rammer individet socialiseres ind i det senmoderne samfund● Eleverne trænes metodisk i statistik læsning og argumentation, analytiske evner

	Teorier og begreber <ul style="list-style-type: none">● Samfundstyperne (traditionel, moderne, senmoderne)● Anthony Giddens begreber● Ulrich Beck og risikosamfundet● Thomas Ziehe● Goffmann og Meyovich til brug af analyse af de sociale mediers indvirker på individet og dets identitetsdannelse.● Socialisering
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/eksamenstræning/quiz/begrebsøvelse/individuel læsning/gruppearbejde

Titel 3	Dansk økonomi og velfærd
Indhold	Kernestof: <p>Bülow, Morten Winther m.fl. (2022): SamfNU C, Systime, Aarhus C</p> <ul style="list-style-type: none">● 7.1 Økonomisk sammenhæng og økonomiske mål● 7.1.1 Økonomiske mål og målkonflikter● 7.2 Økonomisk politik - kan vi styre økonomien?● 7.2.1 Makroøkonomisk politik● 7.2.2 Finanspolitik● 7.2.3 Pengepolitik● 7.3 Strukturpolitik og arbejdsmarked● 7.3.1 Strukturpolitik● 7.3.2 Arbejdsmarkedet● 7.3.3 Arbejdsmarkedspolitik og flexicurity● 6.1 Hvem skal sikre velfærden● 6.1.1 Den residuale velfærdsmodel● 6.1.2 Den universelle velfærdsmodel 6.1.3● Den selektive velfærdsmodel● 6.2.1 Krise og pres på den danske velfærdsmodel● 6.3 Velfærdens fremtid● 6.3.3 Hvilke trusler står den danske velfærdsmodel overfor? <p>Brøndum, Peter og Hansen, Thor Banke (2014): <i>Luk Samfundet Op!</i> 2. udgave, 2. oplag, Columbus s.186-189 (om nedskærings- og udvidelsesstrategien) (3 sider)</p> Supplerende materiale: <p>Nationalbanken tredobler inflationsskøn – og kalder på markant stramning af finanspolitikken, Berlingske, 21. september 2022</p>

Regeringen vil have flere til at arbejde ved siden af studiet, Berlingske, mandag d. 26. september 2022

Jobfesten er slut: Vismænd forventer et stort fald i beskæftigelsen, DR. dk 11. okt 2022

Rekordmange danskere i beskæftigelse og inflation, DR.dk 8. august 2022

Hård melding fra vismand: Vores samfund står over for udfordringer, som vi slet ikke har erkendt, Berlingske 26.10.2019

Her er udfordringerne størst, Vive

<https://www.vive.dk/da/temaer/mangel-paa-velfaerdsmedarbejdere/her-er-udfordringerne-stoerst/>

Statistikker

Produktion og BNP: 1 (0,5 side)

Forsyningsbalance, bruttonationalprodukt (BNP), økonomisk vækst fra statistikbanken. DST.dk 17-3-2022

Fuldtidsledige (netto) i procent af arbejdsstyrken, Økonomisk vækst fra statistikbanken. DST.dk 17-3-2022

Inflation i forhold til året før. Økonomisk vækst fra statistikbanken. DST.dk 17-3-2022

Den samlede udenrigshandel, *Import og eksport*, Statistikbanken, Danmarks Statistik 2022.

Den offentlige saldo i Danmark, Danmarks Statistik 2022- de nyeste tal (1 side)

Inflation fra 0 til næsten 9 på to år (fundet i artiklen:

<https://www.dr.dk/nyheder/penge/chefoekonomer-er-overraskede-over-gode-tal-i-dansk-oekonomi-men-det-vender-nu>)

Virksomheder, der har outsourcet til udlandet 2014-2016 og 2009-2011:

<https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/erhvervslivet-paa-tvaers/globalisering/outsourcing>

Figur: Frygten for udenlandsk arbejdskraft fordelt på uddannelsesbaggrund og figur: Danskernes frygt for udenlandsk arbejdskraft, Cevea

	<p>https://cevea.dk/filer/old/materialer/analyser/131217notat_danskerne_frygter_udenlandsk_arbejdskraft_social_dumping.pdf</p> <p>Nettoindvandring fordelt på oprindelse, 2008-2018, https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/filer-tal-og-analyser/integrati-on-status-og-udvikling-filer/integration-status-og-udvikling-2019 s. 11</p> <p>Udviklingen i andelen af elever på hhv. folke- og privatskole, hvor forældrenes indkomst ligger blandt de 20 procent med højest indkomst. KL: https://www.kl.dk/nyhed/2018/september/isaer-ressourcesvage-elever-skifter-f-ra-privatskoler-til-folkeskolen/</p> <p>Udviklingen i andelen af elever på hhv. folke- og privatskole, hvor forældrenes indkomst ligger blandt de 20 procent med lavest indkomst. KL: https://www.kl.dk/nyhed/2018/september/isaer-ressourcesvage-elever-skifter-f-ra-privatskoler-til-folkeskolen/</p> <p>Figurer: Hvilke forventninger har du til velfærden i de kommende år? og Velfærd i Danmark er generelt blevet bedre igennem de seneste ti år, Berlingske 6. oktober 2016</p> <p>Aldersfordelt individuelt offentligt forbrug, pr. person, 2012. Cepos 03. 5 2019 https://cepos.dk/abcepos-artikler/0247-hvad-er-det-demografiske-traek/#</p> <p>Klip: Deadline, oktober 2022: Om dansk økonomi, DR.dk https://www.dr.dk/drtv/se/deadline_-pest-eller-kolera-for-oekonomer_340263</p>
Omfang	Ca. 25 lektioner (af 50 min)
Særlige fokuspunkter	<p>Eleverne kan:</p> <ul style="list-style-type: none">● Makroøkonomi (de økonomiske mål, målkonflikter, konjunkturbegrebet og de økonomiske kredsløb)● Finans- penge- og strukturpolitik og kan diskutere hvilke økonomiske politikker, der kan anvendes under forskellige konjunkturer● Ideologi● Velfærdsmodeller og velfærdsstaten udfordringer (demografi, globalisering, migration, europæisering, individualisering, mangel på arbejdskraft)● Diskutere mulige løsninger på velfærdsstatens udfordringer og anvende nedskærings- og udvidelsesstrategien

	<ul style="list-style-type: none">• Velfærdsmodeller• Velfærdstrekanten
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/fremlæggelser/skriftligt arbejde/quiz/debat/individuel- og gruppearbejde/tavle/Individuel læsning/

Titel 4	Kampen om magten - dansk politik (forløb endnu ikke afsluttes - resten materiale påføres senere)
Indhold	<p>Kernestof: Bülow, Morten Winther m.fl. (2022): SamfNU C, Systime, Aarhus C</p> <ul style="list-style-type: none">• 5. Demokrati – hvorfor og hvordan?• 5.1 Moderne demokrati• 5.1.2 Demokrati rundt om i verden• 5.2.3 Hvordan har det danske demokrati det?• 5.2 Rettigheder og pligter i demokratiet• 5.2.2 Skal det være en pligt at bruge sine rettigheder?• 4.1.1 Det politiske system• 4.1.2 Indflydelse i det politiske system• 4.2.1 Klassiske former for politisk deltagelse• 4.2.2 Mediernes rolle i demokratiet• 3.1.1 De klassiske ideologiers grundantagelser• 3.2.1 Liberalismen – mennesket, samfundet og staten• 3.2.2 Konservatismen – mennesket, samfundet og staten• 3.2.3 Socialisme – mennesket, samfundet og staten• 3.3 Folkestyrets politiske partier• 3.3.4 Aktuelle politiske skillelinjer <p>Skov, Oliver Boserup m.fl.: <i>Samf på B</i>, forlaget Columbus, København</p> <ul style="list-style-type: none">• 4.6 Medierne og politisk meningsdannelse (om medialisering, kanyle-, markeds- og opinionslederteori) <p>Supplerende: Valgresultatet, DR.dk https://www.dr.dk/nyheder/politik/folketingsvalg/resultater</p> <p>Stemmerne er talt op - Se valgets mest markante og dramatiske resultater, DR.dk, 2. november 2022</p> <p>Demokrati skal ikke kun finde sted hvert fjerde år. Borgerne skal ind og sidde med ved bordet, Information 18. marts 2021</p> <p>Førstegangsvælger: Hvis demokratiet skal overleve valgkampen, bliver medierne nødt til at fokusere på politikken frem for politikeren, Politiken 13. september 2022</p> <p>Statistik:</p>

	<p>Kandidater og opstillede kvinder 1990-2019 og opstillede og valgte kvinder til Folketinget 1990-2019 fra Tv2.dk, 6. juni 2019 https://nyheder.tv2.dk/politik/2019-06-06-70-kvinder-valgt-ind-i-folketinget-men-danmark-halter-fortsat-bagefter-i-norden</p> <p>Valgdeltagelse til kommunalvalg 2013 og Folketingsvalg 2015 og frivilligt arbejde inden for det seneste år, pct. fordelt på aldersgrupper</p> <p>Udviklingen i antal partimedlemmer 1935-2015, Demokratikommisionen DUF</p> <p>Hvad er den væsentligste årsag til, at du afholder dig fra at debattere på Facebook, institut for menneskerettigheder</p> <p>Debatten om flygtning, indvandrere og integration er ofte unuanceret. Institut for menneskerettigheder, <i>Hadefulde ytringer i den offentlige online debat</i></p> <p>Påvirkning af Fake News i forhold til tillid til de danske medier, fra JP.dk <i>Næsten hver fjerde dansker mister tillid til medierne</i> 01/04/2017</p> <p>Film/lyd Dit Demokrati Demokratiformer - Folketinget.dk, Youtube https://www.youtube.com/watch?v=rPyNZolujvY</p> <p>Dit Demokrati Kontrol med regeringen - Folketinget.dk, Youtube https://www.youtube.com/watch?v=355ppBksedw</p> <p>Vermund og kampen om højrefløjen (minut 00:00-30.00), DR.dk</p>
Omfang	Ca. 25 lektioner (af 50 min)
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">● politiske partier i Danmark og politiske ideologier● politiske beslutninger i Danmark i en global sammenhæng● politiske deltagelsesmuligheder, rettigheder og pligter i et demokratisk samfund <p>Teorier og begreber:</p> <ul style="list-style-type: none">● Eastons model● Demokratiformer og opfattelser (direkte, repræsentativt, deltagelses- og konkurrencedemokrati)● Mediernes rolle i demokratiet● ideologierne, fordelings- og værdipolitik
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/fremlæggelser/skriftligt arbejde/quiz/debat/individuel- og gruppearbejde/tavle